

ΠΑΣΧΑΛΙΝΟ ΔΗΓΗΜΑ

ΤΟΥ Χ. ΓΙΩΡΓΟΥ ΑΘΑΝΑ

Ο ΚΙΤΣΟΣ ΤΟΥ ΜΙΧΑΛΑΚΗ

“Πι μητέρα δύσατε σήγη κοντάνα τά κόκκινα αὐγά. Ο Μιχαλάκης σπάει στίνιν αὐλή με τ' αρνάκια ἀναμεσα στις ἀνδισμένες ληφες τριανταφύλλιες, ἀπάνω στά χλαιδά ἀπ' τή λιακάδα χαρομηλία. Η πλημματιδιά μιλάς μποντουνιαζε, τά ‘χιονιά’ ήταν ὄλανθιστα μέτις καταστροφής πτυχές μπαλες τους. Μέγιστο Σάρβατο. Έκείνη τή στηρή οι κυπάραστες τῆς Εκκλησίας σύμμαχαν χαρομόσινα και πανηγυρικά τή πρότι τή Ανάσταση. Όμοιοστοις πυροβολισμῶν ἀναστάτωσαν τή γηρά. Πι μητέρα βγήκε σήγη πόρτα τής κοντάνας και σύντριψε μέ δημη ἀπάνω στις πλάκες μια μισοσπασμένη λεκανή. Ο Μιχαλάκης πρόστρεψε καρπάσιμον.

— Γιατί τοποθετεις μανούλια;

— Γιά νά σάσασαι οί Θρησκείαι, παΐδι μου.

— Γιά νά σάσασαι οί Θρησκείαι : ἐπεινάλαβε ο Μιχαλάκης, Ήηρε ἀπό κάτω τό μεγαλύτερο κομμάτι τῆς λεκανής και τό ζανταπατε στό χίλια κομμάτια. Επειτα φώτισε :

— Είνε ἀλήθεια, μανούλια, πώς θά σφαξούμε σήμερα τ' ἀρνάκια μας :

— Άληθεια, τί φέματα ; Δέν ἀναστήθηκε ο Χριστούλης ;

— Ο Χριστούλης μέστι σήγη είσόνα μαζί τώρει ξαντανό τ' ἀρνάκια γηρώνυμο στό λημάνιον.

— Τό πλει, γιά νά τό σηράζει...

— Σηράζει ἀρνάκια ο Χριστούλης :

— Ελά μην είσαι κανούν παιδί τώρα, δημη λέει η μαμά είνε !

— Απάνω στην ώρα ἔφτασε ο πατέρας, ἔβρενε βάρητα ἀπό τήν πούτη Ανάσταση. Τάδεσε στήν μητέρα γάντα νά τά βάλῃ στό είκονο-

στάσι μαζί με τά σταυρούλειον, πού τά μοιράζει ο παπάς στήν Σταυροποροσύνην. Τά

καίνε μαζί με τό λημάνιο στό υψηλάτηρο και μισοχρούλαιει τό σπίτι, περνάνε οι ἀβρασκαμοι.

— Χόνια πολλά, γυνάκια !

— Νάσου καλά, ἀντρα !

Φιλήθηκαν.

— Μή σέ λερώσω μέ τίς μπορεις ! είπε γνωστασιή η νοικοκυρά. Ο πατέρας φιλούσε τώρα τό Μιχαλάκη κ' έλεγε :

— Γιά νά ίδουμε : πέτυχαν τ' αὐγά ; Μηπού καν δηλι στο μαγερεο.

— Μαζάρο, γυναίκα ! ξέρω !...Μέ τή μποργά έβραζε. Δυν ταράν μετά παταξώνα, ὀλτα αὐγά ήταν ἀπάνω στό τραπέζι. Κατι λίγα έμεναν ἀρόματα ἀπόρα γιά βάρυμο.

— Και μπούλια, βλέπω ! είπε ο ἀντρας.

— Νάνι μπούλια, καλά νά κοτούνε μαζ, δεν ἀγοράσαμε οιτέ θέρε !

— Η Λάμπρω, η ὑπηρέτρια, ἔφτασε μ' ἔνα μεγάλο ταρή στό κεφάλι. Τό λαυρόφυρον, Ροδοψημένο και γιλιοτολισμένο, μ' οὐγά και μέ λειτουργόποντα.

— Όραια είνε ! Όλα φέτο είνε καλά ! Και τ' ἀρνή μας τετράπλαγο ! είπε ο πατέρας. Και ξαναρίζεις τό Μιχαλάκη, ἔνα φίλι οσαστού που ήταν σωστό ζεχείλιμα ειντυγίας.

— Πατέρα, θά το σφάξουμε τ' ἀρνή μας :

— Είπει στό χασάτη νά θή τ' ἀστογενα.

— Έγω δέ θέλω νά τό σφάξουμε :

— Θά συν πάρω ἔνα ἄλλο νά πατέσουμε...

— Όχι ! αντό !...Δέ θέλω νά τό σφάξουμε !

— Και τί θά φήσουμε αὔριο, κοτέτε ;

— Νά πάρουμε ἄλλο...πραγμένο !

— Τό ίδιο δέν είνε :

— Λέν είνε τό ίδιο !...Τό ίδιο είνε νά τό πάρουμε σφαγιμένο ἀπό τό χαράκι και τό ίδιο νά τό πάρουμε ξωντανό ἀπ' τόν τσοπάνη ; Και τό σφάζουμε !

— Ελά, μή λές κονταμάρες !...Ο Θεός τά στέλνει τ' ἀρνάκια τώρα τή Λαμπτή γιά νά τά σφάξουμε και νά τά φένουμε στό σουβλί ! Δέν τό ξέρεις :

Γιατί κατάτασδα μια τήν ἀκατανόητη αὐτήν κακία τοῦ Θεοῦ ή τόν ἀνθρώπων, μ' ἔνα δάχωνιο κόμπο οίχτον στό λαμπό του, ἐφυγούσις νά πή τάπτω, προγώνωσε στήν αὐλή, κάθισε κάτω στό χαρομήλι, ἀγκάλιαστε τό κεφάλι τοῦ ἀρνή και τό φιλοδές, ἐτοιμος νά δακρύσῃ. Τό μικρό τον μιαλούδικη ήθελε νά συλλογιστῇ ἔτσι :

Γιατί μισοχρούλοιν τά τραπανάφιλα ; Γιατί ἀνθούνε τά χαρομήλι ; Γιατί κελαίδον τά πουλάκια ; Γιατί γελάει δύ οφρανός ; Γιατί ἀναστήθηκε δ Χριστούλης ; Γιά να σφάζονται τ' ἀρνάκια :

— Λέν είνε κρίμι ;...Λέν είνε μεγάλο κακό νά θή τ' ἀπόριμα δ Ιαννάκιας δ Χασάτης μέ τη μιτωμένη ποδιά του και μέ τη μεγάλη μαχαιρών του, νά σφάξε τ' ἀρνάκι, τόν Κίτσον, νά λερώση το κυροπάτασαν. Κι' ἀπό Μιχαλάκης νόμιζε πως ήθελε ν' ἀπαντήσῃ,

— Μάτσε ! Μπέε ! βέλαζε περπάντα δ Κίτσος, ξεκομπένος ἀπό τό κοπάδι του. Κι' ὁ Μιχαλάκης νόμιζε πως ήθελε ν' ἀπαντήσῃ,

φωνάξει :

— Κοιμα είνε ! Μεγάλο κακό είνε ! Μπέε ! γλύτωσε με, Μιχαλάκη :

Πώς νά τόν γλύτωση ; Κ' ἐπειτα μηπού είνε μανούλια δέν θέλουν ν' ἀκουσουσι κουβέντα. Κ' ἐπειτα μηπού είνε μανούλια δέν δικός τους δέ Κίτσος ; Σ' δέλες τίς γειτονικές μηλές βελάζουν ἀρνάκια ετοιμα για σφάζιμο. Θά σφάζει, θά σφάζει δράδοι τόποια. Τί κοιμι ; Αντός, δέ Μιχαλάκης, ἀν τίναν Βασιληάδης θά διάταξε νά μή σφάζουν ἔτσι άλλα μαζί τ' ὄρνακα τή Λαμπτή...Κι' ἀν τίναν Χριστούλης θάλαξε στό δεσπότη και στοις πατάδες :

— Ψελνετε δόθελε ; Εγώ δέν ἀναστίνουμε ἔτσι δέν πάρετε νά σφάζετε τ' ἀρνάκια !

Γιατί δέν δένει δόθελε ; Γιατί οι σημαντικούλης είνε δόθελε ; Γιατί τοι πηγανή και παρακάλεσε τό Χριστούλη νά μή σφάζῃ πειά ο Γιαννάκιας τ' ὄρνακα.

— Μάτσε ! συμφωνούσε κι' δέ Κίτσος.

— Φθιστε μέ νά γλυτώσω κάνε τόν Κίτσο μας ! είπε σιο τέλος μέρος του.

Κι' δέ Χριστούλης τόν φώτισε ! Πίσω δέπ τήν αὐλή τους ήρθαν πάνταρουν. Και πειδει τέλος τήν θρησκεία τήν Κίτσο. Μιά μέρος δύο, θύ τοι πηγανή καιρούρια χορόψηται νά τρώη. Κι' διάν περάση πειδει αὐλή την αὐλή τους και δέν τόν σφάζουν πειδει πειδει πούρος φόβο στήν αὐλή τους και δέν καίρεται μαζί του τό λουνόδινον τής Ανοιξης !...Έτσι πρέπει νά κάνεται τόν Κίτσος τώρα, ιαννάδης τήν Χριστούλης. Τώρα άμεσως. Λας μή γάνη καιρόδια !

— Μιχαλάκη !... ελά νά φάμε !... φώναξε αὐτή τή στηγμή η μητέρα.

— Δέν πεινάει !

— Τί πάει νά πή δέν πεινάει ; Ελά πού πειμενει δέπατέος !

— Τί γά κάμη ; Ας πάει. Κ' ἐπειτα μόλις φάει, αὐτέως...

Ετρογια τήν νεροφραστα κονικά μέ φόρο και μέ τόρομό μηπως έρηθρη τήν Ιαννάκιας και δέν προφάστη. Σηκωθηκε νά φύγει απ' τή μέση.

Πού τάς ; Κάτετας τά φάς χαλβά !

— Α ! αὐτός ο χαλβάς, φαρμακι τόν φανόντον σήμερη. Δέν ελέση τήν ώρα πότε νά πεταχει έξω απ' τό σπίτι. Ετρογια στήν αὐλή, έλλεση τήν τριχιά τουν Κίτσον δέπ τό παλούκι και γρηγορα-γρηγορα τόν πήρε σέρθοντας. Βγήκε τήν φόστα, πέρασε άντες άλλας μέσα στήν τάπα. Εδεσε τόν Κίτσο παράμερο σε μά κυρωφάντας και τίλλεται τόν τρύπανος απ' τό χάλασμα μέσα στήν τάπα. Πάντας τόν Κίτσο παράμερο σε μά κυρωφάντας και τίλλεται τόν τρύπανος απ' τό χάλασμα μέσα στήν τάπα. Πάντας τόν Κίτσο παράμερο σε μά κυρωφάντας και τίλλεται τόν τρύπανος απ' τό χάλασμα μέσα στήν τάπα. Πάντας τόν Κίτσο παράμερο σε μά κυρωφάντας και τίλλεται τόν τρύπανος απ' τό χάλασμα μέσα στήν τάπα.

— Πάντε ! πάφε ! δέ θέλεται νά γλυτώσης τό σφάζειμα ;

— Ο Κίτσος έπαψε νά βελάξει κι' δέ Μιχαλάκης έψηνε τόν τρέχοντας. Καθόδης έψηνε, μοναχός του τόπου πειά, ένας παράξενος τόρομός τόν κυρίες μέσα στά έημαρα χαλάσματα τόπου κάστρουν. Πώς θάρρεταις και μπήκε μοναχός του έκει μετά ; Αύδος πού τάβλεταις τήν νύχτα, δέλο μακριά και φοβόταν ; Δράκοι, στοιχεία, φαντάσματα, νερούδες, δέλο έκει μέσα δέ βγαίνουν ;...Δέν τάβλεται τόσες φορές ή Λάμπρω ή η πτηρόπετρά τους πούνεις άλλαφοτούκωντα ;...Τόν τσακούεις καρνός ίδρους τόν καθημένουν κι' δέντον πυγή-φηγή μάναμένος στής πέτρες και στής απράκτες. Οταν βγήκε απ' ἄλλη μεριά, στό δρόμο τής γειτονιάς τότε σύλογοιστηκε ; μέ τή λαχανά πού πήρε πώς θάναγρηστοις στήν τάπα και τόν καϊναϊδη τόν Κίτσο ;...

Επιτασε στήν αὐλή τή μηποτανή πάρτα τον δρόμον και μόλις πήρε άκουσε μεγάλη φιλονικεία. Ο Γιαννάκιας μέ τή μαχαιρά στό χέρι στεκόταν άντεργος στή μεση. Ο πατέρας μέ τή μητέρα μάλλινον.

— Αύθηκε κ' έψηνε !...Δέν τό είχατε δέσει καλά.

— Πώς θά λυνόταν, χριστιανέ μου ; Δέ λές κάποιος μηπήκε από κάτιο και τόπλευε τήν ώρα που τρώγαμε...

— Η Λάμπρω στεκόταν μέ τά χέρια σταυρωμένα σά νάνταν αὐτή καιτηγορούμενη για τό κακό πώληγε. Ο Μιχαλάκης πήγε και σάτηκε τοντά της σάν για νά τής έλλαφωση τή θέση.

— Ελά έδω έδω ! φώναξε με τη μητέρα και τόπλευε τήν ώρα που τρώγαμε...

— Οταν φάγαμε κ' έστερα δέν τό ξανάειδα.

— Μήν κάθεσαι, πήγανε στήν Αστυνομία. Βάλε ντελάρι, είλε η μάνα.

Όλα έγιναν. Οι χωροφυλάκοι εγκάζαν παντού. Κανένας δέν τωβίδει : Ο Μάρχος ο ντελάλης πέ-

